

Rumunsko Ministarstvo za životnu sredinu nedavno je pripremilo Nacrt Zakona, kojim se u nacionalno pravo transponuje evropska direktiva usvojena u decembru 2016. godine, kojom se značajno pooštravaju nacionalni ciljevi za smanjenje emsija određenih atmosferskih zagađivača. Pre godinu dana, Vlada je razmatrala opciju da od evropskog Suda pravde traži poništavanje direktive, uz obrazloženje da je usvojen bez uzimanja u obzir interesa zemalja popust Rumunije, čija bi industrija bila ozbiljno pogodžena setom veoma skupih mera koje propisuju normativni akti EU.

Direktiva 2016/2284, od 16. decembra 2016. godine, o smanjenju nacionalnih emisija određenih zagađujućih atmosferskih materija, postavlja izuzetno stroge ciljeve za smanjenje emisija sumpor-dioksida, azot-oksida, nemetanskih isparljivih organskih jedinjenja, amonijaka i finih čestica, što donosi značajno povećanje troškova za industriju koja ima značajne emisije tih supstanci, za investicije neophodne za usklađivanje sa novim strožijim pravilima. U skladu sa direktivom, cilj je smanjenje emisija za dva posto na nivou EU i država članica, jedan u periodu 2020 - 2029. i drugi do 2030. godine.

U cilju smanjenja emisija, nacionalni programi za kontrolu zagađenja vazduha treba da razmotre primenu mera u svim relevantnim sektorima, uključujući energetiku, poljoprivredu, industriju, saobraćaj, grejanje, upotrebu motora sa unutrašnjim sagorevanjem. Države članice imaju pravo da odluče o merama koje treba preuzeti da se ispunji obaveza smanjenja emisija u skladu sa direktivom, navodi se u evropskom normativnom aktu.

Države članice moraju da transponuju direktivu u nacionalno zakonodavstvo do 30. juna 2018.

Direktiva propisuje da je cilj za Rumuniju, u odnosu na referentnu 2005. godinu, smanjenje emisija sumpor-dioksida za 77% u periodu 2020 - 2029. i za 88% do 2030. godine (u sektoru električne energije i grejanja i prehrambenoj industriji), smanjenje emisija azotnih oksida za 45%, odosno 60% (uglavnom u sektoru drumskog transporta i električne energije), za 25% i 45% nemetanskih isparljivih organskih jedinjenja (putnička vozila, grejanje domaćinstava, proizvodnja električne energije), za 13% i 25% amonijaka (emisije iz đubriva i stočne farme) i za 28% i 58% emisija suspendovanih čestica (drumski transport, elektrane).

Vlada Rumunije je na sednici održanoj 27. januara 2017. raspravljala o zahtevu za poništavanje direktive 2016/2084, u kome je Ministarstvo za životnu sredinu navelo potencijalne negativne efekte na rumunsku industriju.

Vlada je imala vremena da do 17. februara 2017. godine pred Evropskim sudom ospori direktivu, međutim, to nije učinjeno.

Direktiva predviđa „mekhanizam fleksibilnosti“, odnosno privremena odstupanja odobrena

pod posebnim uslovima, koja državama članicama mogu biti odobrena u pogledu ispunjavanja ciljeva.

U skladu sa tim, predviđeno je da će se tolerisati tri godine neusaglašenosti sa ciljevima, ako je kršenje nacionalne obaveze da se smanji emisija relevantnih zagađujućih materija nastala usled iznendanog i izuzetnog prekida ili gubitka kapaciteta u sistemu snabdevanja i proizvodnje električne energije i/ili grejanja, koje nije moglo biti predviđeno, i ako su ispunjeni sledeći uslovi: demonstriranje da će implementacija dodatnih mera doneti nesrazmerne troškove, značajno ugroziti nacionalnu energetsku bezbednost ili predstavljati značajan rizik za nestaćicu energije za značajan deo stanovništa.

Zbog pooštravanja ekoloških normi na evropskom nivou, Energetski kompleks Oltenia, najveći proizvođač električne energije iz uglja u Rumuniji, morao bi da zasutavi na godinu dana, u cilju retrofita, energetske grupe kapaciteta 1.500 MW, što predstavlja skoro polovinu ukupne instalisane snage kompleksa od 3.240 MW, što bi imalo značajan uticaj na nacionalni energetski sistem. Reč je o još jednoj evropskoj regulativi iz 2017. godine, Odluci o implementaciji najboljih dostupnih tehnologija za velika postrojenja na sagorevanje, u skladu sa direktivom o industrijskim emisijama.

Izvor: profit.ro